

Babári Netti

A lovam álma

Babári Netti 1975. január 1-jén Pécsen született, jelenleg Budapest mellett, Ecseren él, végzettsége szerint környezetmérnök, minőségbiztosítási szakmérnök, jelenleg a világ legszebb hivatását űzi: idén májusban édesanya lett.

Babári Netti életében különleges időszámítást figyelhetünk meg, létezik egy *Pió – a LÓ – előtti* korszak (ez majd' 28 évet jelent, mikor tanul, a Pécsi Tudományegyetem Műszaki Karán környezetmérnöki, majd két szakmérnöki diplomát is szerez, majd szakmájában mérnökként helyezkedik el, szabad idejében matematikát, fizikát oktat), illetve a *Pióval* eltöltött időszak, mely az utóbbi öt évet öleli át. Mérőföldké volt ez a találkozás, egy új világszemlélet, életmód kezdete. Ekkor születtek a *Pióca-történetek*, melyeket eleinte csak szűkebb körben, barátainak küldött el, akik később kézzől kézre adták tovább ismerőseiknek ezeket a hol megmosolyogtató, hol könnyekig ható vidám vagy szomorúságos jegyzeteket, s hétről hétre követelték mind többen az újabb folytatásokat.

Olyanok is élvezettel olvasták morcos hősünk mélabús életének apró epizódjait, kik eddig lovat csak vonatablakból láttak, s kérték, családjukkal hadd látogathassák meg Piót, s ülhessenek fel életükben először LÓRA! Terjedt ez az eddig ismeretlen láz, többen jelezték, szeretnék könyv alakban is kezükben tartani a meséket, így a történetek napról napra csak szaporodtak, míg végül összeállt egy fényképekkel illusztrált anyag, amely a közeljövőben könyv formájában is forgatható lesz, s talán a főszerep egy lovas kötetben, titkon ez *Pió, a lovam álma* (itt most részletet közlünk belőle).

Soha nem érdekelték a lovak. Gyermekkoromban nem gyűjtöttem pacis képeket, nem volt lovacska tolltartóm, sok kislánnyal ellentétben nem kértem szüleimet, hogy lovasiskolába járassanak. Semmi közöm, érdeklődésem, vonzalmam nem volt eme jószágokhoz. Felnőtt fejjel ültem életemben először egy kedves és jószágos kancára, mégis a karámban megtett harmadik kör után leszálltam, jó volt, elég volt, de semmi érdekes.

Aztán pár év múlva gyakorlott lovas barátaim elcsaltak egy gyönyörű akácillatú kora nyári délután, kísérem ki őket lovazni. Ekkor ismertem meg Józsigaszt, s későbbi imádott lovam, Piót. A helyszínen persze – barátaim, és bevallom, saját magam legnagyobb meglepetésére – már magabiztosan és büszkén válaszoltam: Persze hogy ültem már lovon!

Ismerek egy embert, aki 39 évesen hirtelen felindulásból vett egy egyéves gyönyörű csikót, csak, mert éppen volt pénze. Aztán elgondolkodott, hogy

húha, tulajdonképpen ő még csak nem is tud lovagolni, mihez kezdjen most a pacival? Megoldásként vásárolt egy könyvet, a lovasoktatás kezdőknek polcra választott. Teltek a hónapok, peregtek az évek, s ahogy Villamos, a ló (becsületes nevén Villám) cseperedett, úgy haladt Józsigazda is a könyvvel, és most, 54 évesen még mindig indul lóversenyeken, több díjat nyert, tavaly 18 ló élt nála, részben tartásban, részben sajátjaként, és mindeközben arra is futott idejéből, hogy rátaláljon a világ legnagyobb kincsére, egy Pióca nevezetű fekete csödörrre.

Egy életre szóló szerelem kezdete. Piót nem szerettem különösebben. Igazából még csak nem is tetszett, öreg is, lestrapált is, a feje is mindig mélabúsan lóg, és az is rosszulett, hogy egyszerűen nem is foglalkozott velem, rám se nézett, csak kötelességszerűen hordozott a nyergében, s érezte az is, egyszerűen csak egy púp vagyok a hátán, semmi több. Mikor másodszer mentem hozzá lovagolni, épp jött ki az istállóból boldogan és szinte megrészegülve a szabadság mámorától, de amint meglátott, megállt, lemerevedett, lemondóan és reménytelenül sóhajtott egyet, majd egyszerűen sarkon fordult, visszament inkább fogságába. Sóbálvánnyá meredve fogadtam ezt a kritikát részéről, s be kell vallanom, igencsak szíven ütött. Később megszoktam. Soha nem engedte magát szeretgetni, megsimogatni, inkább mindig odébb állt. Két hónapja lovagoltam már rajta, mikor először hajlandó volt rám nézni. A nagy, halálos unalmán kívül semmit nem éreztetett velem, gondolok itt az együtt mozgás öröme, a csintalan húzásokra, bepróbálkozásokra, de nem, nála örökké csak a monoton egykedvűség, a mínusz végtelen hangulat. Aztán egy túra alkalmával fogta magát, és ledobott! Csúnyán és szándékosan. Beleszerettem.

Életút. Lovam változatos, hol izgalmakkal teli, hol mostohább utakat járt be, kapott hideget és meleget,

míg végre hazaérkezett hozzám. Szülőotthona, a somogyárdi rendőrménes karcsúsításakor új tulajdonoshoz került, akinél sikerült végérvényesen kihúznia a gyufát, majd a vágóhíd réme elől menekülve Józsigazda lovardájában dolgozott szüntelen, szabad idejében versenyzett, felvonult szüreti multságokon, majd mikor hozzám került, hiába vittem el egy megemlékezésre is, ahol egy pap megáldotta, ez sem segített sokat cudar sorsán, most legújabb lelkesedésemben egyáltalán nem osztozva lovasíjászat-tanulásban vesz részt, jelentkezésünket a Nemzeti Lovasjárőr Szolgálatba már meg sem merem említeni neki. Hiába, vannak dolgok, amiken nem lehet változtatni. Pió úgy gondolja, kár volt lónak születnie. Legközelebb téhennek jelentkezik.

Ellenérvek. Józsigazda: „Figyelj, nem éri meg neked lovat venni. Itt annyit lovagolhatsz, amennyit csak akarsz. Ha kéred, elviheted Piót egész napra. Vagy hétvégére. Nem kell neked körmöléssel, patkolással, trágyázással, állatorvossal, oltásokkal bajlódnod, fizetned havonta a bértartást, ha mindennap kijössz lovagolni, akkor se költesz el annyi pénzt.”

Igazat szólt. Rendes ember. Szeretem.

Azért remélem, majd belátja...

Az egyetlen. Már tudtam, minden vágyam Pió, hiába cipelt el Józsigazda mindenféle eladósorba került jószág-

hoz, hiába voltak mind pompás, csoda szép állatok, fiatalabbak, erősek, összehasonlítva imádott lovammal a közelébe se érhettek fel: az egyiknek nem volt akkora hasa, a másik nem volt elég fekete, a harmadiknak nem volt seb a marján, a negyediknek hiányzott a folt az orráról, az ötödik nem volt eléggé utálatos hozzám... s így tovább, a végeredmény mindig ugyanaz a lemondó sóhaj volt: Nem kell. Nem tetszik. NEM PIÓ!

Szemtelen repceföld! Józsigazda és tanítványa versenyre készülvén épp teljes gázzal vágtaztak, mire elmondásuk szerint hirtelen, szinte a semmiből előkerült egy repceföld, egy vágtaugrás, aztán még egy, a harmadiknál meg szegény Villámnak beakadtak a lábai a sűrű indaszálakba, és egy hatalmasat estek. Ráadásul Pió most nem maradt el mögöttük, ott lihegett végig a nyakukban, így majdnem eltaposta a földre került Józsigazdát. Végül is mind a négyen épp bőrrrel megúszták, csupán a repceföldnek esett bántódása, de talán okul belőle és legközelebb majd nem ugrik váratlanul a vágtazó lovak elé.

Lószag és lódobogás. A legkedvesebb dolgok egyike. Piót már az illataról is felismerném, nagyon jellegzetes, markáns és finom, talán most elárulhatom, én lózás után nem nagyon szoktam kezét mosni, őrzöm magamon kedvencem illatát és mindenkinek rajongással mutatom a tenyerem: Tessék, szagold meg, ilyen a Piócaszag! Persze, senki se akar megbántani, így halkan csak ennyit sólnak: Egy picit azért bűdös.

Intelem. „Netti, te is jobban tenéd, ha nem egy lóba lennél szerelmes.” Igaz. Jobb volna kettőbe.

Lovasiskola 10 lépésben.

1. Végy egy szimpatikus, felnyergelt, felkantározott, lehetőleg nyugodt és türelmes lovat.

2. Így elsőre semmiképp se hátulról közelítsd meg, mert rúg, bár a mondás szerint előlről se, ott harap.

3. Fel- és leszállás, valamint a paci vezetése mindig bal oldalról történik.

4. Bal lábadat bedugod a kengyelbe, fent megkapaszkodsz a nyeregben, jobb esetben az állat marjában, lendületet veszel és elrúgod magad a jobb lábaddal, ugyanezt a lábadat átveted a ló fenéke felett és hopp, már fent is vagy.

(Bár én vagyok annyira szórakozott, hogy többéves lovaglás után is a jobb lábamat dugtam a kengyelbe, elrugaszkodtam, aztán néztem, miért nem tudom átvetni a lábam, illetve át is vetettem, de akkor pont fordítva, háttal ültem a lovon. Amúgy nagy élmény, de kezdésként ezt nem ajánlanám, ez okból a következő pont.)

5. Amerre néz a ló előre, az a menetirány, a lovasnak is arra kell előre néznie.

6. Az indítás lófüggő, általában a sarokkal finoman megbökní az oldalát, de lehet egy ceccintés, vagy különböző vezényszavak: lép, indul, rohamra! vagy támadás!

7. Több jármód létezik, lépés, ügetés, poroszka, vágta, ezekből is több sebességfokozat, kipróbálásuk fokozatosan és ebben a sorrendben ajánlott.

8. Kormány nincs, a kezedben lévő szárral, illetve lábbal és egyensúly-át helyezéssel irányítasz, de akadnak csodalovak, például Pió érti a jobbba és balra kifejezéseket is.

9. Fék sincs, ismét testbeszéd vagy vezényszó: állj, hóó, segítség! leszálllok!, illetve a szár óvatos meg-

húzása, de vigyázva, mert láttam már olyat, hogy ágaskodhat a ló.

10. Mindezek után, ne tessék azt gondolni, hogy ez egyszerű eset, pláne nem autó, hiába adod jól a jeleket, amíg nem lesztek összhangban, még korántsem biztos, hogy ha indítod, indul, megállítod, megáll, kormányoznád, irányt vált, és egyáltalán, érteni fogja, mit is akarsz.

Tavaszcvaró. Rengeteg szép történetet mesélhetnék, amit azóta átélünk Pióval, volt itt nagy hó, csikorgó hideg, jeges szántóföldek, nagy harcok, nézeteltérések, esések és újbóli egymásra találások, de most nem is ez foglalkoztat, hanem a vágyakozás a tavasz után, hogy újból naphosszat bókláshassunk az erdőben, boszankodásomra megbotolhassunk minden egyes vakondtúrásban, megremüljünk a vaddisznókondától, vagy lesajnálva sóhajtozzunk, mikor Taita értelmetlen módon megint nyulakat üldöz a mezőn. Már nem kell sokat várni, zöldellni fognak a legelők, a természet már ébredszik, küldi a jeleket, saját nevelésű rigóim hajnalban énekszóval köszöntenek, s Pió is eszeveszett tempóban dobja le téli vastag bundáját, hiába óvom, hogy bizony, hidegek még az éjszakák, vigyázzon még egy picit erre a gyönyörű szörmére, ő csak sóhajtozik rajtam: Ugyan, hát megint nem érted, amit én már tudok, az istállóajtón kopogtat már a tavasz!

Vigyázunk egymásra. Semmihez sem hasonlítható érzés egy végtelen mezőn vágtazni, miközben suhog a szél a füled mellett, könnyűnek és szabadnak érzed magad, s tudod, te és a ló, egyek vagytok. Velünk is előfordult, hogy lovammal pont egyszerre veszítettük el az eszünket, és fékez-

hetetlenül, örült módjára, felelőtlenül száguldoztunk, de hála védőangyalainknak, épp bőrrel megúsztuk.

Ma már ott tartunk, hogy nagyon figyelünk és vigyázunk egymásra, mikor látom, Pió kezd teljesen betűzesedni, kicsit mindig visszafékezem, kordában tartom, egyikünknek észnél kell lennie. S fordítva, mikor én veszem el a fejemet, érzem, hogy minden rezdülésével figyel rám, s az a ló, aki egy éve oly csúnyán ledobott és összetörve hátrahagyott, nemrég, mikor full-vágtában kiestem az egyensúlyomból és majdnem belekezdtem a zuhanásba, egyszer csak zsupsz, ugrik egyet, és alá rakja a fenekét, hogy újra visszakerüljek a nyeregbe. Ezek azok a pillanatok, nem is magyarázom...

Pió álma. Egy nagyon kedves barátom mondta egyszer, hogy a lovam álma én magam vagyok. Tudom, hogy ezt a pár szót nekem szánta, ajándékba kaptam tőle, de mindent megteszek azért, hogy ez egyszer tényleg így legyen! Megdolgozott ez a ló már életében mindazért, amit most tudok neki adni, és hálás vagyok érte a sorsnak, hogy lehetőségem van ezt megtenni. Évekkel ezelőtt, mikor még nem volt az enyém, Istenem, hányszor is megesett, hogy kifizettem a lovaglás díját, és kigyalogoltam vele a rétre, ahol órákon keresztül csak legeltettem. Akkor csak ennyit tudtam tenni érte, ma már azonban bátran állíthatom, megmentettem attól a másik élettől, s sikerült szép, békés öregkort nyújtanom neki. S ha nem is velem álmodik, azért én boldog vagyok.

Viharverve. Egyik nap kint legelhetett egész délután, gyönyörűen zöldellt a mező, Pió végre boldog volt. Aztán jött a felhőszakadás, szélvihar,

bemenekültünk a házba, de előtte bőrig áztam, mert a lovakat is betelgeltem a helyükre. Közben eltelt egy jó óra, szakadatlanul esett, mikor láttam, a legnagyobb felhőszakadás közepette lovam kint áll a mezőn, s a legnagyobb békében legel, s eme tevékenységét estig rendületlenül folytatta, érdekes módon nem zavarta az órákon át szakadó eső. De ha most megfázik, én kinyírom!!!

Medencés party. Szép pillanatok voltak a hétvégén, igazi idill, a lovak velünk piknikeltek a medencénél, néha beleittak a vízbe, de a legmulatságosabb az volt, mikor Pió szájával egyszer csak elkezdte nagy sugárban fröcskölni a vizet, majd ezt Taitának is megtanította, így felváltva fröcskölték egymást, majd később összefogott erővel elsősorban minket. Én meg már megint boldog voltam.

Apja fia. Már meséltem, Piónak fia született, bár az apaság kérdése, hogy úgy mondjam, kétesélyes volt. Azóta eltelt a nyár, majd az ősz is, a Kispíóca meg egyre csak növekedett, eldobta első csikószőrét, egyre önállóbb lett, s megvan a bizonyíték is, hogy szerelmetes lovam a befutó apajelölt, ugyanis Kispíóca feje, hát, ugyanolyan ütött-kopott és állandóan sebhelyes, mint lovamnak. Azért bennának születni kell! Vagy legalábbis örökölni.

Bere, fogadom... A hegyoldalon nagyszabású cserekereskedelem zajlik a vidék leleményes és kiemelkedő üzleti érzékkel rendelkező kutyái között, így történhetett meg, hogy reggelre a lovaglócipóm egyik fele eltűnt, viszont a helyén egy csodaszép pettyes plüsskatica hevert. Nemsokára nyoma veszett egy régi

pulóvernek, viszont május egy alkalmasából Borcsa kutya egy ugyancsak viharvert „Szocialista brigád” feliratú vörös zászlóval vonult fel büszkén az udvarban. Tiszta szerencse, hogy egyelőre csak kicsiben folyik a bartell, igencsak csúnyán néznék, ha egyik reggel Pió helyett három hegyi kecske fogadna.

Utóhang: Pár hete írtam csak meg a fenti történetet, mire egyik reggel Borbála egy élő pulykával a szájában tért haza. Rögtön hátrahantam megnézni, de Pió szerencsére békésen legelészett. Azóta folyamatosan izgulok, s találgatom, vajon mit ígérhetett kutyánk a pulykáért cserébe?

Ami jár. Hiába zöldell pompás füvekkel a legelő, Pióca egyszerűen bojkottálja a táplálkozásnak eme formáját, időközben akkora uraság lett, hogy legelés helyett inkább a karám túloldalán lekaszált és felhalmozott friss szénakupacokkal szemez nap-hosszat, s kívárja az etetés idejét. Hiába magyaráztam neki, ne legyen már ennyire lusta, igazán legelhetne is önként, teljesen meg van győződve arról, neki egész egyszerűen jár, hogy felszolgálva tálalják a szénát. Egyhetes reménytelen győzködés után arra jutottam, jár vagy nem jár, egyszer úgysis agyoncsapom!

Hierarchia. Most elmesélhetném, hogy milyen szép, nyugalmas és feltöltődést adó napjaim voltak a lovakkal, ugyanis az elmúlt időt édeshármásban töltöttük. De nem mondom. Mert ez minden volt, csak nem nyugalom. Káosz! Sőt, anarchia! Rosszak a lovaink. Szentelének. Folyamatosan kószolgattak, próbálgatták, meddig tudnak nálam elmenni, mit bírok még ki. Hát nem bírtam! A végén már han-

gosan mondogattam: Én nem akarok lovakkal élni!

Abba nem is gondolok bele, vajon „ménésünkben” hányadik helyre merjem magam sorolni, rendben, Pió a vezércsódör, Taita a beosztottja, velem meg mindkettő szórakozik. Annyiszor, de annyszor összevesztem velük! Egyik délután is, mikor Pió ismételten, csak, hogy mérgecsins, zsiráfosat játszott és kinyírta a körtefát, hát pofán vágtam és rákiabáltam, mire megsértődött, és duzzogva bevonult az istállóba. Aztán, mikor eljött az etetés ideje, nem volt hajlandó közelebb jönni, kérte, hogy vigyem neki be a karám közepébe a vödört. Mondtam, nem viszem, ha enni akar, sétáljon csak ide, most nem húzok gumicsizmát, legyen kedves, és itt fogyassza el a zabot, de nem, erősödött, hogy én hozzam be neki. Szó, mi szó (lá, ti, dó), ott kakaskodtunk egymással szemben majd tíz percet, Pió már olyan ideges volt, kaparta a földet az első lábával, ágaskodott és ordított, meg én is, ott toporzékoltam és kiabáltam. A lényeg, egyikünk se engedett, mire mérgecsins hátat fordítottam, otthagytam a vödört és eljöttem, ő meg bevonult az istállóba. Aztán negyedóra múlva ismét hátramentem, hozzá se nyúlt az abrakhoz, mire elhoztam a teli vödört. Így váltunk el. Pedig nem is olyan rég még Összhangnak neveztem a lovamat.

Végül is elégedett vagyok magammal, amiért nem hódoltam be neki, de fogalmam sincs, hogy kell ilyen hatalmas lovakkal szemben kedvező pozíciót szerezni. Pedig a ménésben az igazi vezető a vezérkanca, s akárhogy is nézzük, hármunk közül csak én lehetek a várományos erre a posztra, lévén egyik csódör, másik meg töketlen. Ezt hogy fogom elmagyarázni nekik?!

Gusztustalansági verseny. Aki látott már lovakat dinnyét enni, jól tudja, miről beszélek. Inkább el sem mesélem, mert ha megtenném, én nyerném ezt a versenyt.

Márpedig ez így otthonos!

Nem tudtam soha, még egy kis ideig sem örülni a kitakarított istálló friss szalmaillatának, mindig, mikor már majdnem engedtem a kísértésnek és belehemperegtem volna a térdig érő ropogós, napsárga szalmába, előkerült egy ló, és tettének teljes tudatossága teljében beletrágyázott az egésznek a közepébe. Szinte már várta, mikor teremthet újra barátságos és kellően illatos légkört a lószálláson. S nyáron is, mikor a meleg hónapokat a szabad levegőn töltöték, éjszakáikat pedig a csillagfényes égbolt alatt, egy dolog megmaradt, trágyázni azért rendszeresen visszajártak a lakatlan istállóba.

Pió álma. Egy nagyon kedves barátom mondta egyszer, hogy a lovam álma én magam vagyok. Tudom, hogy ezt a pár szót nekem szánta, ajándékba kaptam tőle, de mindent megteszek azért, hogy ez egyszer tényleg így legyen! Megdolgozott ez a ló már életében mindazért, amit most tudok neki adni, és hálás vagyok érte a sorsnak, hogy lehetőségem van ezt megtenni. Évekkel ezelőtt, mikor még nem volt az enyém, Istenem, hányszor is megesett, hogy kifizettem a lovaglás díját, és kigyalogoltam vele a rétre, ahol órákon keresztül csak legeltettem. Akkor csak ennyit tudtam tenni érte, ma már azonban bátran állíthatom, megmentettem attól a másik élettől, s sikerült szép, békés öregkort nyújtanom neki. S ha nem is velem álmodik, azért én boldog vagyok.